

Пивоваров В. М.,
кандидат філологічних наук, доцент,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків

ОЦІНКА РІВНЯ ЗАЦІКАВЛЕНOSTІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ЗАСОБАМИ GOOGLE

Сучасний корисний пошуковий інструмент Google пропонує оцінити рівень зацікавленості користувачів певним терміном чи темою, що може мати важливе значення для розробки гуманітарних програм і формувати в умовах воєнного стану стратегію посилення державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності через українську мову.

Аналіз статистики пошукових запитів у різних сферах суспільного життя і науки останнім часом є актуальним. Інтерес викликало проведене дослідження оцінки зацікавленості до теми інновацій через пошук у Google [2]. Автор також проводив подібне дослідження для оцінки рівня посилення масових комунікацій українською мовою [3].

Мета наукової розвідки – оцінити стан пошукових запитів щодо терміна «українська мова» під час воєнного стану.

Для досягнення мети застосовано Google Trends – пошуковий сервіс, що дає можливість визначити зацікавлення тим чи іншим терміном або темою різними мовами по різних регіонах і в різні часові періоди [1]. Відмінністю пошукового ресурсу Google Trends є надання користувачам не тільки кількісних показників, але і якісних щодо популярності запиту до загальної суми запитів в Google, зокрема з відстеженням активності пошукувачів, що є важливим для оцінки тренду зацікавленості українською мовою під час воєнного стану. Належною функцією цієї пошукової системи є регіональний (країновий) і часовий фактори. Це дає можливість виявити коливання на рівні зацікавленості, що може мати значення для оцінки певних тенденцій. Використання цього пошукового сервісу надає статистичну інформацію, яку можна аналізувати та використовувати як для досліджень, так і розробок різних заходів інформаційного впливу гуманітарного спрямування.

Для досягнення поставленої мети здійснено пошуковий запит у Google Trends терміна «українська мова» в оригіналі за територіальним виділенням «весь світ» та Україна за період воєнного стану (на 10 лютого 2023 року). Результати пошуку представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз пошукових запитів «українська мова» в Google Trends з часовим періодом останній рік (період воєнного стану)

<i>Пікові періоди</i>	<i>Запит за територією</i>	<i>Країни та регіони з найбільшою кількістю запитів</i>
Початок вересня 2022 року	Увесь світ	Україна, Чехія, Молдова, Естонія, Польща (21 країна)
	Україна	Тернопільська, Волинська, Рівненська, Івано-Франківська, Закарпатська області (всі регіони України)

Джерело: власні розробки автора на основі [1].

Як видно з табл.1, стосовно зацікавленості терміном «українська мова», є певна поширеність у світі, статистично значущими є 21 країна. В Україні лідерами є області Західної України. Щодо споріднених термінів в Україні більша спорідненість зі шкільними питаннями. Розподілом зацікавленості є крива, яка має певні періоди падіння, це початок воєнного стану і перший тиждень 2023 року.

Для порівняння проведений пошук зацікавленості українською мовою в англійському перекладі в Україні під час воєнного стану мав постійні коливання і був статистично значущим. Щодо регіонів виділено тільки три, що є цікавим; Львівська область, Київ і Харківська область. Пік припадає на листопад 2022 року. Щодо світу, то саме на початку війни був значний стрибок зацікавленості у світі, який у червні 2022 року дійшов більш низьких значень, які залишаються стабільними до цього часу. Якщо порівнювати з іншими країнами, то Україну обійшли Ірландія, Естонія, Канада. Загальна статистично значуща зацікавленість є в 61 країні.

Таким чином, одержані результати мають важливе значення для розроблення стратегічних напрямів інформаційної роботи щодо посилення уваги до української мови як в Україні, так і світі. Виділені країни з найбільшою зацікавленістю мають стати партнерами України з популяризації української мови як такі, що вже мають найбільший рівень зацікавленості. Стосовно інших країн, то постає нагальна потреба опрацьовувати спеціальні програми для посольств із метою поширювати українську мову в усьому світі.

Література

1. Google Trends – керівництво для користування. URL: <https://www.unisender.com/ru/blog/sovety/google-trends/>
2. Kliuiev O., Vnukova N., Hlibko S., N. Brynza, Davydenko D. Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google In: *Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems, 23-24 April, COLINS 2020*. Pp. 523-535. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3968407
3. Пивоваров В. М. Оцінка рівня посилення масових комунікацій українською мовою засобами Google. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна філологія: теорія та практика». Київ : Нац. акад. СБУ, 2021. С. 226–228.